

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Táboře rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Veroniky Novotné a přísedících JUDr. Pavla Lukačejdy a Bohuslava Sýby v hlavním líčení konaném dne **29. srpna 2023**

takto:

Obžalovaný

[REDACTED]

je vinen, že

v období nejméně od počátku roku 2019 do 12. 5. 2023 v [REDACTED] v bytě, který užíval se svou družkou [REDACTED] a nezletilým synem, zčásti pod vlivem alkoholu, [REDACTED] urážel a napadal ji vulgárními výrazy, omezoval ji v kontaktech se známými, hlídal ji, kontroloval jí SMS zprávy a uložené kontakty v mobilním telefonu, které dle vlastního uvážení mazal, o víkendech si mobilní telefon poškozené ponechával u sebe, kontroloval poškozenou v zaměstnání, kam jí opakovaně volal, případně za poškozenou docházel, a pravidelně, v posledním roce nejméně jednou týdně, ji napadal též fyzicky, zejména údery otevřenou dlaní, údery pěstí především do obličeje, krku, zad a břicha a dále také údery různými předměty jako pantoflem, lopatkou, dřevěnou násadou od koštěte, kterou o poškozenou zlomil a velmi často ji švihal po zádech a po nohou též pánským koženým opaskem s kovovou sponou, poškozenou také opakovaně ohrožoval nožem, jímž před ní šermoval, jindy na ni mířil ostřím nože nebo jí nůž přiložil ke krku, a když se poškozená snažila rukou chránit, řízl ji do ruky, přičemž současně poškozené vyhrožoval zbitím a zabitím, vše vyvrcholilo napadením dne 12. 5. 2023, načež poškozená vše oznámila na linku 158, v důsledku napadení utrpěla podvrtnutí krční páteře, zranění, s nímž se v minulosti opakovaně léčila a v přesně nezjištěné době od ledna 2023 do 12. 5. 2023, si obžalovaný současně proti vůli své družky [REDACTED] vůči níž se dlouhodobě dopouštěl fyzického násilí, přes její slovní odpor a pláč, vynucoval pohlavní styk, kdy poškozenou buď udeřil nebo jí pohrozil tím, „ať dělá“, načež se mu poškozená z obavy z fyzického násilí pokaždé raději podvolila, na poškozené takto obžalovaný vícekrát vykonal soulož a nejméně v jednom případě po napadení poškozené, když byla nucena kleknout si pod obraz

Ježíše Krista a přísahat obžalovanému věrnost, a žádal po ní orální styk, načež poškozená se z obavy z fyzického násilí obžalovanému podvolila a obžalovaný ji donutil provést mu orální sex,

tedy

týral osobu blízkou žijící s ním ve společném obydlí a takový čin páchal po delší dobu, jiného násilím a pohrůžkou násilí donutil k pohlavnímu styku a čin spáchal souloží a jiným pohlavním stykem provedeným způsobem srovnatelným se souloží,

čímž spáchal

zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) trestního zákoníku,

zvláště závažný zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku,

a odsuzuje se

podle § 185 odst. 2 trestního zákoníku za užití § 43 odst. 1 trestního zákoníku k **úhrnnému trestu odnětí svobody v délce 5 (pět) let.**

Podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku se obžalovaný pro výkon tohoto trestu **zařazuje do věznice s ostrahou.**

Podle § 228 odst. 1 trestního řádu je obžalovaný **povinen uhradit poškozené** [redacted] **na náhradu újmy**

- v podobě **bolestného** částku **20 984 Kč** se zákonným **úrokem** z prodlení ve výši **15 % p. a.** ode dne 25. 8. 2023 do zaplacení,
- v podobě **duševních útrap** částku **150 000 Kč** se zákonným **úrokem** z prodlení ve výši **15 % p. a.** ode dne 25. 8. 2023 do zaplacení.

Odůvodnění:

1. Dokazováním v hlavním líčení byl zjištěn skutkový stav tak, jak je popsán ve výrokové části tohoto rozsudku.

I. Důkazní situace

2. Skutkový stav byl zjištěn z výpovědi obžalovaného, poškozené [redacted] svědka [redacted] [redacted] Dále byly čteny protokoly o výpovědi svědků [redacted] [redacted] V souladu s ustanovením § 211 odst. 6 trestního řádu byly čteny i úřední záznamy o podaném vysvětlení [redacted] Provedeny byly rovněž listinné důkazy, konkrétně dohoda o skončení nájmu v [redacted] z 5/2023, nájemní smlouvu [redacted] s dodatkem, rozsudek Okresního soudu v Táboře č.j. 7 Nc 1746/2020, včetně listiny o jmenování opatrovníka [redacted] otázky [redacted] protokol o zadržení, protokol o ohledání místa činu s náčrtem a fotodokumentací (byt), záznam o oznámení, výsledky dechových zkoušek ze dne 12. 5. 2023, SMS zprávy zaslané poškozené obžalovaným v období od 13. 5. do 15. 5. 2023 s přepisem, zpráva [redacted] – psychiatrická ambulance, lékařské zprávy Nemocnice Tábor, chirurgické ambulance, záznam o konzultaci zranění poškozené ze dne 12. 5. 2023 s [redacted] lékařské zprávy – chirurgická ambulance

Poliklinika Budějovická, Tábor, odborné vyjádření k bolestnému a osobní výkazy obžalovaného, včetně zpráv zaměstnavatelů obžalovaného a listin k exekucím.

3. Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu, řídíce se svým vnitřním přesvědčením založeným na pečlivém uvážení všech okolností případu (§ 2 odst. 6 trestního řádu) a dospěl k závěru, že má k dispozici dostatečný důkazní materiál, který mu dovoluje ve věci rozhodnout.

II. Skutková zjištění

4. Obžalovaný připustil, že se na poškozené dopustil násilí, že jí někdy dal facku, když do něj rýpala, nebo když mu lhala. Obžalovaný poukazoval na to, že vše začalo asi dva roky zpět, kdy poškozená začala brát léky, které jí nedělali dobře, změnila se, našla si milence, jednou dokonce musel čekat před domem, než se vrátí, protože neměl klíče. Právě v době, kdy začala pracovat v [REDAKCE] se sčuchla s „jedním takovým“, lhala mu, podváděla jej, a v té době jí nevěřil. Napadl jí dvakrát – jednou po hádce, kdy ona do něj strčila a on jí dal facku, podruhé do ní v hádce strčil a ona upadla na zem. Po napadení byla jednou u lékaře, když po jeho strčení upadla. Následně však připustil, že k napadání (fackám, strčení) došlo častěji, připustil, že jí nadával, ale dával to do souvislosti z provokacemi ze strany poškozené. Poukázal současně na to, že on sám byl napaden milencem své ženy, poukazoval na častou opilost poškozené, její chování, lhaní,
5. Obžalovaný naopak popřel, že by poškozenou znásilnil, k sexu jí nikdy nenutil, když nechtěla k sexu nedošlo.
6. Výpověď obžalovaného hodnotí soud jako nevěrohodnou, je zřejmé, že skutkový děj vnímá výhradně vlastní optikou, odmítá připustit, že by v jeho soužití s poškozenou bylo něco špatné, že by to byl on, kdo nese odpovědnost za ataky, či minimálně nevhodné chování. Nadto v líčení průběhu skutkového děje stojí verze obžalovaného osamoceně, neboť veškeré další důkazy souzní s verzí skutkového děje podávanou poškozenou.
7. Obžalovaného však usvědčuje, a to z obou zločinů poškozená, která vylíčila skutkový děj v souladu s popisem skutku uvedeným ve výroku rozsudku.
8. Poškozená ve své podstatě popisuje zcela typický průběh tzv. domácího násilí, kdy patologické rysy se v jejich vztahu objevovaly již od počátku, obžalovaný nejevil od počátku přílišný zájem o nezletilého syna, péče o něj i domácnost ponechával na poškozené. Poškozená popisuje první násilné projevy obžalovaného v souvislosti s nástupem do zaměstnání. Jeho jednání se postupně stupňovalo, od nadávek přes fyzické násilí, které postupně nabývalo na intenzitě až po události posledního půl roku (od Vánoc 2022), kdy to bylo nejhorší.
9. Poškozená uvedla, že obžalovaný jí napadl po dobu zhruba posledních osmi let, tedy od doby, kdy si našla zaměstnání a neměl ji pořádku doma, zpočátku jeho útoky nebyly tak časté později se to stupňovalo. Poškozená popisovala nejprve nadávky, nejen jí ale i jejích rodičů, ponižování, které postupně přerůstaly z verbální agrese po fyzickou, poškozená popisovala, že od úderů rukou přešel k bití různými předměty (pantoflem, násadou od koštěte, koženým opaskem), Uvedla, že pokud jí bil tak často do ramen a krční páteře, kde věděl, že je to pro ní bolestivé, dále také do břicha a zad a končetin, popisovala také modřiny, které jí způsobil, zejména při ranách opaskem, či které jí zůstaly po „prokopnutí břicha“. Svědkyně se také zmínila, že jí obžalovaný opakovaně a často vyhrožoval zabitím, pro zdůraznění výhrůžek často používal nůž, jednou jí dokonce pořezal. Popisuje ale i jiné formy násilí, strhnutí na zem, tahání za vlasy, atp. vedle popsání násilí jí také kontroloval nejen v zaměstnání, kam jí neustále volal, ale také jí kontroloval mobilní telefon, s kým se stýká, zakazoval jí i návštěvy lékaře, zjednodušeně jí hlídal na každém kroku.
10. K otázce sexuálního násilí poškozená uvedla, že s obžalovaným nechtěla mít sex dva roky, nutil jí však k tomu, věděla, že když se mu nepodvolí, tak ji zbije. K orálnímu sexu jí donutil jednou, to

byl ten incident před oznámením. Současně ale poškozená popisuje, že sexuální vztah byl pro ni obtížný již posledních pět let jejich soužití, kdy se sexu podvolovala spíše ze strachu.

11. Věrohodnost výpovědi poškozené pak plyne nejen ze skutečnosti, že její popis skutkového děje se po celé trestní řízení prakticky nemění, poškozená naopak i svým projevem při hlavním líčení podporuje svou věrohodnost – všednost, s jakou líčí charakter a průběh soužití, absence jakéhokoli zveličování, naopak určitá snaha obžalovaného hájit. Výpověď poškozené je také v souladu s provedeným dokazováním, ať již se jedná o výpovědi svědků, či listinné důkazy.
12. Soud poukazuje především na lékařské zprávy, které se v období od roku 2019 stávají častějšími a lze v nich vysledovat, že utrpěla zranění častěji, byť první návštěvy lékaře se vyskytují již od roku 2004, přičemž důvody, které uváděla jako důvody pro vznik zranění vzbuzují minimálně pochybnosti.
13. Stěžejními důkazy, které podporují výpověď poškozené jsou však svědectví. V první řadě osud upozorňuje na výpověď nezletilého syna poškozené a obžalovaného [REDAKCE]. Ten uvedl, že násilí vůči matce ze strany otce si povšiml již ve svých pěti letech, postupem času se stávalo častějším. Otec matku bil, za každou hloupost, záměrně vyvolával sporu a vše jí vyčítal, jednou dokonce matku bránil s nožem v ruce, postupem času však před násilím v domácnosti začal utíkat, odcházel, když mělo k něčemu dojít. Viděl také, jak otec vzal na matku nůž, zakazoval jí se bavit s kamarádkami, či jí vyčítal, že nemají peníze.
14. Rovněž svědkyně [REDAKCE] pracovnice v [REDAKCE] uvedla, že si na poškozené všimla modřin, ta se jí svěřila, že jí manžel bije, nesmí nikam sama, hlídá jí, nadává a vyhrožuje.
15. Rovněž [REDAKCE] potvrdila, že obžalovaný poškozenou hlídal, volal jí do zaměstnání, neustále jí kontroloval, potvrdila, že si všimla i modřin na jejím těle, poškozená se jí svěřila i s tím, že jí obžalovaný vyhrožoval nožem.
16. [REDAKCE] rovněž potvrdila, že poškozená byla pod neustálým dohledem obžalovaného, nejednou dokonce viděla, že jí dal facku, poškozená se jí také svěřila, že obžalovaný si na ní vynucuje pohlavní styk. I ona mluvila o modřinách na těle poškozené, i o tom, že poškozená se jí svěřovala s násilím ze strany obžalovaného.
17. Významnou je i výpověď svědka [REDAKCE] otce poškozené, i on mluví o neustálé přítomnosti modřin, které popisoval, či nadávkách a výhrůžkách, kterých byl svědkem – výhrůžky se týkaly mimo jiné i zbití.
18. A konečně i [REDAKCE] viděl modřiny na těle poškozené a později, poté co spolu začali žít se mu svěřila i se sexuálním násilím.
19. Z výše uvedeného je tak zřejmé, že skutkový děj má soud za nepochybně prokázaný, skutkový děj popisovaný obžalovaným totiž neodpovídá v podstatě žádnému z důkazů, naopak svědectví poškozené je ve své podstatě podpořeno veškerými provedenými důkazy, svědci hovoří o tom, s čím se jím poškozená v průběhu času svěřila, viděli na ní modřiny, někteří z nich byli svědky jeho kontroly, výhrůžek či přímo násilí (syn). Co se týče rozporů ohledně vztahu se svědkem [REDAKCE] ačkoli tomu sám obžalovaný přikládá poměrně značnou váhu, což hovoří v jeho nezvládnutou žárlivost, soud nikoli, nadto svědek [REDAKCE] i poškozená vyloučili, že by jejich vztah byl intimní v době soužití poškozeným, takto se vyvinul až později, dříve byli toliko kamarádi.
20. Soud závěrem dodává, že i přes skutečnost, že výpověď poškozené pokládá za věrohodnou, upravil popis skutkového děje, a to tak, že jej zjednodušil, vypustil některé konkrétní popisy násilí na poškozeného spáchané či zobecnil průběh skutkového děje tak, aby odpovídal obecnějšímu popisu jednání obžalovaného, který podala poškozená v hlavním líčení. Jakkoli je však na místě podotknout, že změny ve skutkové větě provedené soudem nemají vliv na právní kvalifikaci skutku, ale spíše zobecňují popis jednání obžalovaného. K otázce doby spáchání skutku soud ponechal vymezení dle podané obžaloby, když postupoval striktně ve prospěch obžalovaného a

dobu spáchání skutku stanovil dle zásadních časových milníků, které vyplynuly z výpovědí poškozené a dalších svědků – především zaměstnání v [REDAKCE] incident v období Vánoc 2022 a v neposlední řadě také samotnou poškozenou uváděným obdobím posledních přibližně pěti let, tedy od počátku roku 2019, kdy ona sama již ve vztahu zůstávala z příčin, které sama hodnotila jako snahu vztah zachovat kvůli synovi.

III. Právní posouzení

21. Po právním posouzení jednání popsaného ve výroku rozsudku soud uzavírá, že obžalovaný jím naplnil všechny znaky skutkové podstaty zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) trestního zákoníku, neboť týral osobu blízkou žijící s ním ve společném obydlí a takový čin páchal po delší dobu.
22. K naplnění znaků skutkové podstaty soud uvádí následující. Předně a jen pro úplnost soud uvozuje, že druh a družka jsou osobami blízkými, ostatně jejich soužití trvalo více než dvacet let, mají společného syna, a do doby vzetí obžalovaného do vazby spolu sdíleli společnou domácnost.
23. Dle konstantní judikatury se týráním rozumí zlé nakládání s jinou osobou, které se vyznačuje vyšším stupněm hrubosti a bezcitnosti a také určitou vytrvalostí, nejedná se tedy o ojedinělé útoky, avšak nelze se domnívat, že každý ojedinělý útok musí být stejného charakteru. Obžalovaný nepochybně poškozenou týral, neboť opakující se vulgární urážky a ponižování, verbální agrese, fyzické útoky v podobě bití, ať již dlaní či jinými předměty, ohrožování nožem, kontrolování kontaktů, pohybu i aktuálním místa pobytu, jinak vnímat nelze. Obžalovaný totiž sám sebe stylizoval do role hlavy rodiny, fungování rodiny založil na archaických archetypech, kdy to byl právě otec, který měl být výhradním „vládcem“ v rodině. Chování obžalovaného definovala také jeho žárlivost a z ní vyvěrající potřeba kontroly poškozené. Signifikanční pro tento typ trestné činnosti je také to, že se obžalovaný vehementně snaží značnou část odpovědnosti přenést na poškozené, jako je tomu i v nyní projednávané věci, neboť útočník se v poškozených snaží vzbudit pocit, že oni jsou viníky jeho chování tím, že nedodržují agresorem vytyčená pravidla. Koneckonců sama poškozená ještě v průběhu hlavního líčení uvedla, že vztah chtěla urovnat ještě 12. 5. 2023, dokonce obžalovaného do určité míry hájila s tím, že není zlý člověk, naopak to byl poškozený, kdo poukazoval na nevěru poškozené, její údajně závadové chování či další vztah.
24. Co se týče znaku kvalifikované skutkové podstaty „po delší dobu“ soud nepochybuje, že trvání popsaných útoků, byť ne vždy se stejnou intenzitou po dobu více než čtyř let bezesbýtku naplňuje tento zákonný požadavek. Vedle plynutí času je totiž nezbytné přihlížet i k intenzitě napadání (ať již verbálního či fyzického), intenzitě a charakteru útoků a jejich rozložení v čase. Právě se zohledněním výše uvedeného dospěl soud k závěru, že s ohledem na značnou intenzitu agrese a stále se zvyšující nejen četnost, ale i postupně se zvyšující hrubost a sílu útoků je znak dlouhodobosti naplněn zcela vyčerpávajícím způsobem.
25. Pro úplnost pak soud dodává, že jednání obžalovaného bylo nepochybně jednáním úmyslným, a to v rovině úmyslu přímého ve smyslu § 15 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, když tato skutečnost vyplývá již ze samotného charakteru jednání, neboť se nelze domnívat, že obžalovaný by poškozenou urážel, bil, či jinak napadal nebo se ji snažil sociálně izolovat od pro něj nežádoucích osob, tedy ve své podstatě snažil podrobit své vůli, jinak než s plným vědomím toho, co koná, a ve snaze udržet vlastní představu fungování vztahu, která však je zcela patologickou.
26. Obžalovaný se dále dopustil zvláště závažného zločinu znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku, neboť jiného násilím a pohrůžkou násilí donutil k pohlavnímu styku a čin spáchal souloží a jiným pohlavním stykem provedeným způsobem srovnatelným se souloží.
27. K naplnění znaků skutkové podstaty nad rámec jeho definice soud uvádí následující.

28. Soud nepochybuje, že partnerské soužití obžalovaného a poškozené bylo patologickým vztahem, definovaným násilným charakterem soužití a pokřivenou obžalovaným zastávanou představou ideální formy partnerského vztahu. Současně však nelze také nepoznamenat, že znaků naplnění skutkové podstaty žalovaného zločinu jsou naplněny až „v závěrečné fázi jejich vztahu“, tedy v okamžiku, kdy obžalovaný používal jako nátlakovou formu výhrůžky „ať dělá“ či údery, aby ji přiměl k pohlavnímu styku. K tomuto závěru jen přispívá skutečnost, že průběh vztahu poškozené s obžalovaným, jeho agresivita ve spojitosti s intenzitou násilí, které se poškozené dopouštěl, a koneckonců i zcela zjevné postupné vymizení schopnosti obžalovaného zvládat nenaplněnost svých vlastních představ o ideálním průběhu partnerství (tedy svou žárlivost) bezesporu potencovali vnímání reálnosti výhrůžek ze strany poškozené. Do této doby soud hodnotí jeho chování jako zavrženíhodné, nicméně nikoli trestněprávně postižitelné. Zlomovým okamžikem jsou tedy Vánoce 2022, po nichž dochází ke zintenzivnění násilí ze strany obžalovaného a kdy sama poškozená uvádí, že násilí z jeho strany bylo nejintenzivnější, byť uvedla, že nucený byl sex poslední dva roky jejich soužití, nicméně právě v období od ledna 2023 docházel o k násilí nejintenzivnějšímu a sama poškozená hodnotí jako zlom práci v [REDAKCE] a vztah s [REDAKCE] který hodnotí jako nejprve kamarádský, až posléze milenecký, přičemž ze spisového materiálu vyplývá, že právě období Vánoc 2022 je dobou, kdy došlo k odtajnění vztahu mezi poškozenou a svědkem [REDAKCE] a také dobou, po níž docházelo k nejintenzivnějším projevům násilí. Nadto soud upozorňuje, že v případě nynějšího pojetí skutkové podstaty zločinu znásilnění se jedná o pohlavní styk přes projevený nesouhlas, nikoli bez souhlasu, což je klíčovým pro posouzení trestnosti jednání obžalovaného, neboť pokud poškozená ve snaze vyhnout se gradaci násilí pohlavní styk strpěla, „aby byl doma klid“ nelze to chápat jako naplnění skutkové podstaty tohoto zločinu, až v okamžiku, kdy se bránila (slovně, pláčem) či čelila výhrůžkám nebo přímému násilí lze dovodit naplnění tohoto znaku skutkové podstaty žalovaného zločinu.
29. Otázka donucení násilím nevzbuzuje příliš velkých pochybností. Výhrůžkami násilím pak lze považovat K samotnému charakteru výhrůžek pak soud dodává, že hrozba pokračováním v útocích, zbitím, či pouhým abstraktním vymezením následků v podobě, že uvidí, se zohledněním jeho předchozího jednání, počtu, četnosti a stupňující se intenzity bití a celkového charakteru vztahu je bezesporu pohrůzkou jiné těžké újmy, neboť poškozená tuto hrozbu vnímala dle svých slov velmi úkorně a o jejím vnímání svědčí koneckonců i to, že sexuální násilí, které na ní bylo spácháno dne 12. 5. 2023, bylo přísloušecnou poslední kapkou vedoucí k definitivnímu rozpadu jejich vztahu. Ostatně nelze přehlédnout, že tento názor je zastáván i v komentářové literatuře¹. Soud také nemůže znovu nezdůraznit realie vztahu poškozené s obžalovaným, intenzitě tzv. domácího násilí, o které svědčí i reakce syna poškozené na stupňující se násilí, nejprve obranou matky, postupujícím časem však odchodem či lépe útekem před důsledky chování vlastního otce.
30. Jednání obžalovaného je pak nepochybně jednáním úmyslným, ostatně s ohledem na průběh skutkového děje nelze zaujmout jiný závěr, než že obžalovaný se sexu domoci chtěl a užil k tom násilí nebo výhrůžek.
31. Soud také nemůže opominout, že výše popsany zločin je pokračujícím jednáním, neboť obžalovaný se sexuální útoky dopouštěl opakovaně nejméně v době posledních pěti měsíců, tedy od ledna 2023.

¹ Při donucení pohrůzkou násilí se, na rozdíl od předchozí úpravy tohoto trestného činu v trestním zákoně nebo zločinu loupeže podle § 173, nemusí jednat o pohrůžku bezprostředního násilí, postačuje pohrůžka násilím realizovaným v budoucnu. Pohrůžka může směřovat i vůči jiné osobě než oběti (např. pohrůžka ublížením jejímu dítěti), ale i vůči věci (např. pohrůžka zničením zařízení bytu). In. FREMR, Robert. § 185 Znásilnění. In: DRAŠTÍK, Antonín, Robert FREMR, Tomáš DURDÍK, Miroslav RŮŽIČKA, Alexander SOTOLÁŘ aj. *Trestní zákoník: Komentář* [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2019-7-18]. ASPI_ID KO40_2009CZ. Dostupné v Systému ASPI. ISSN: 2336-517X.

IV. Druh a výměra trestu

32. O druhu a výměře trestu soud rozhodoval podle zásad uvedených v ustanovení § 39 trestního zákoníku a posoudil existenci polehčujících a přitěžujících okolností, jak je definuje ustanovení § 41 a § 42 trestního zákoníku a dospěl k následujícímu závěru.
33. Obžalovanému polehčuje jeho dosavadní bezúhonnost, současně však nelze hovořit o tom, že projednávaná trestná činnost by byla excesem z jeho dosud řádného života, neboť se jednalo o několik let trvající postupně se stupňující násilí vůči jeho partnerce, poškozené [REDAKCE] které vyvrcholilo sexuálním útokem. Za této situací lze jen obtížně přičítat polehčující okolnost spočívající v tom, že obžalovaný stojí před trestním soudem poprvé příliš velkou váhu. Soud také nepřehlédl, že výpověď obžalovaného lze hodnotit jako částečné doznání, neboť připustil, že se vůči poškozené dopouštěl násilí, byť ve velmi omezeném rozsahu a velmi nízké intenzitě, jeho postoj však lze jen stěží považovat za sebereflexi či za projev uvědomění si závažnosti spáchaného jednání. Naopak obžalovaný na své jednání nemá přílišného náhledu, v určitých momentech sám sebe stylizuje do role oběti okolností, předchozího jednání poškozené. Na straně druhé obžalovanému přitěžuje, že spáchal dva zločiny, v jednom případě zločin zvláště závažný, což se bezesporu musí promítnout v otázce ukládání trestu. Další významnou přitěžující okolností je společenská škodlivost jeho jednání, neboť projednávaná trestná činnost je fakticky učebnicovým příkladem domácího násilí ve všech jeho formách, stupňující se intenzitě jednání obžalovaného a také jeho závažnosti, obžalovaný de facto zasáhl a kontroloval všechny složky života poškozené, ubližoval jí fyzicky i psychicky, svou agresi vystupňoval dne 12. 5. 2023, kdy ji donutil k orálnímu sexu, přičemž minimálně nátlak na poškozenou v otázkách intimního soužití byl patrný již v předchozím období. V tomto kontextu je alarmující, ale dokonale ilustrující povahu a závažnost projednávané trestné činnosti, všednost, s jakou poškozená popisovala jednotlivé ataky, či způsob komunikace obžalovaného s ní. A konečně je nutno zohlednit i dobu, po kterou docházelo k páchání trestné činnosti.
34. Po zohlednění výše popsaného soud konstatuje, že v případě obžalovaného dospěl soud k závěru, že nelze uvažovat o výchovném trestu, neboť ten není způsobitelný k nápravě obžalovaného, jakkoli si jednou vědom, že trest odnětí svobody jako nepodmíněný by měl být trestem poslední volby, v případě obžalovaného tomu tak nepochybně je. Oba trestné činy spáchané obžalovaným svých charakterem jsou zločiny velmi závažnými, obžalovaný si fakticky vybudoval dominantní postavení, jehož s postupující dobou, po níž se trestné činnosti dopouštěl fakticky využíval, v jeho jednání je zřejmá i snaha zastítní svou trestnou činnost minimalizací kontaktů poškozené s okolím, či její kontroly. Za situace, kdy se obžalovaný dopouštěl trestné činnosti na osobě blízké, některé fyzické ataky byly velmi surovými (viz popisované modřiny, intenzita bití, atp.) a dopouštěl se jej po dobu presující čtyř let, ani dosavadní bezúhonnost obžalovaného nemůže změnit nic na tom, že je zcela na místě ukládat trest represivní.
35. Při samotné výměře trestu pak soud vycházel nejen z výše uvedeného, ale zohlednil i skutečnost, že obžalovaný je osobou, která dosud nebyla ve výkonu trestu, a proto výkon trestu na něj bude mít citelnější dopad. Proto soud uložil trest odnětí svobody ve výměře pěti let, byť se s ohledem na horní hranici trestní sazby (deset let) a způsob spáchání může zdát jako trest spíše mírnější, ukládaný mírně nad třetinou trestní sazby. Tento trest však soud považuje za dostatečný, aby vyvážil nejen povahu a závažnost spáchaného jednání, ale také byl dostatečným impulsem pro nápravu obžalovaného.
36. Pro výkon uloženého trestu pak soud zařadil obžalovaného do věznice s ostrahou, neboť pro zařazení do přísnějšího typu věznice nebyly splněny podmínky

V. Náhrada škody

37. K trestnímu řízení se řádně a včas se nárokem na náhradu škody připojili poškozená [REDAKCE] s nárokem na náhradu nemajetkové újmy ve výši 150 000 Kč v podobě duševních

útrap a částkou 20 984 Kč v podobě bolestného, v obou případech se zákonným úrokem z prodlení od 25. 8. 2023 do zaplacení.

38. Podle § 228 odst. 1 trestního řádu, odsuzuje-li soud obžalovaného pro trestný čin, kterým způsobil jinému majetkovou škodu nebo nemajetkovou újmu nebo kterým se na úkor poškozeného bezdůvodně obohatil, uloží mu v rozsudku, aby poškozenému nahradil majetkovou škodu nebo nemajetkovou újmu v penězích nebo aby vydal bezdůvodné obohacení, jestliže byl nárok včas uplatněn (§ 43 odst. 3 trestního řádu), nestanoví-li tento zákon jinak; nebrání-li tomu zákonná překážka, soud uloží obžalovanému vždy povinnost k náhradě škody nebo k vydání bezdůvodného obohacení, jestliže je výše škody nebo rozsah bezdůvodného obohacení součástí popisu skutku uvedeného ve výroku rozsudku, jímž se obžalovaný uznává vinným, a škoda v této výši nebyla dosud uhrazena nebo bezdůvodné obohacení nebylo dosud v tomto rozsahu vydáno.
39. K otázce odškodnění nemajetkové újmy soud konstatuje, že vycházel z právní úpravy § 2956 občanského zákoníku rozvedenou v ustanovení § 2957 a § 2958 občanského zákoníku. Jako základní hledisko při odškodnění vycházel soud ze zásad slušnosti. Komentářová literatura [srov. *Hulmák a kol.* Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055 - 3014), 1. vydání, 2014, C. H. Beck, s. 1700 - 1701] charakterizuje duševní útrapy jako vnitřní mučivé pocity, které mohou, ale nemusí mít přímou vazbu na tělesná zranění (prožívaná trápení, strach a utrpení, negativně vnímaný stres, smutek a zármutek, úlek, znepokojení, pocit ponížení apod.). Jejich odškodnění je vázáno na odškodnění újmy jako satisfakce za vytrpěné příkoří a současně soud zohlednil i satisfakci další, jakou je potrestání obžalovaného soudem, neboť i tu poškozená bezesporu vnímá jako další satisfakci.
40. Jednání obžalovaného popsané ve výroku tohoto rozhodnutí mělo nepochybně na poškozenou značný dopad, již jen s přihlédnutím k tomu, že se jednalo o partnerské násilí trvající několik let, které navíc vyvrcholilo znásilněním. Postupně se stupňující násilí nejprve ve verbální rovině postupně silící snahy o sociální vyloučení poškozené, až nakonec jednání obžalovaného přerůstalo v napadání fyzické – od úderů rukou, až po zbití opaskem, po němž poškozené zůstaly modřiny, současně nelze opominout, že násilí používal obžalovaný vůči poškozené i v sexuální oblasti, kdy sama poškozená uváděla, že styk jen trpěla z důvodu strachu z dalšího násilí. Ostatně následky, které na poškozenou mělo jednání obžalovaného jsou patrné i z lékařské zprávy (č. 1. 115) a především z její výpovědi u hlavního líčení, kde popsala, jak obtížně se s jednáním obžalovaného vyrovnává, přičemž její výpověď je podporována i výpověďmi dalších osob, které dokumentují intenzitu příkoří, kterému poškozená čelila, stresu i bolesti, kterou v důsledku jednání obžalovaného vytrpěla, a které ve svém souhrnu vytvářely toxické prostředí, v němž žila. Je tedy zcela na místě odškodnit poškozenou za vytrpěné důsledky soustavného, dlouhodobého a velmi intenzivního násilí – ať již v rovině fyzické, tak i v rovině psychické, neboť nadávky, výhrůžky či útoky do intimní sféry mohou být a velmi často jsou mnohem intenzivnějším a bolestněji vnímaným zásahem do přirozených práv poškozené než násilí fyzické. Nadto nelze opominout, že domácí násilí má na psychiku obětí, jejich sebevnímání a posuzování vlastní sebehodnoty devastující vliv, přistoupí-li k tomu ještě násilí sexuální pak následky pro oběť jsou ve své podstatě reálně neodčinitelné.
41. Soud pro otázku stanovení druhu a výše odškodnění nemajetkové újmy vycházel z návrhu poškozené. Zjednodušeně řečeno, poškozená nepochybně považuje odškodnění duševních útrap utrpěných ve spojení s žalovaným jednáním, které na ní mělo a po zbytek jejího života nepochybně bude mít velmi intenzivní dopad, za jednu z dalších složek, kterou dosáhne spravedlnost v nejširším vnímání smyslu tohoto slova. Nadto nelze odhlédnout od nápravné funkce náhrady škody, tedy ve své podstatě i povinnost uložená obžalovanému reparovat následky trestné činnosti má na něj nepochybně výchovný vliv. Za situace, kdy soud má dostatečné podklady vyplývající jednak ze spisového materiálu a jednak z výsledku poškozené, je proto zcela na místě rozhodnout. Soud si je vědom, že vyčíslení nemajetkové újmy je věcí pečlivého zvážení všech okolností případu, neboť jen obtížně lze penězi reparovat následky

projednávané trestné činnosti, které jsou, jak již bylo uvedeno, neodčinitelné a tento druh trestné činnosti má vždy velmi intenzivní dopady na oběť, byť v řadě případů nejsou na první pohled neviditelné. Soud nepřehlédl, že trestná činnost obžalovaného zasáhla poškozenou v řadě případů jejího života, bude se s nimi vyrovnávat velmi dlouho. Po zhodnocení těchto okolností a dospěl soud k závěru, že adekvátní částkou odškodnění vytrpěné nemajetkové újmy v podobě duševních útrap je částka 150 000 Kč, kterou poškozené [REDAKCE] přiznal. Na tomto místě je třeba zdůraznit, že s ohledem na dlouhodobost páchaného násilí na poškozené, jeho charakter, narušení rodinných vztahů, vnímání vlastní hodnoty i důsledků, kterým poškozená čelí, ať již vyplývají z průběhu trestního řízení či stigmatizace v jejím sociálním okolí, či se promítají do jejího uplatnění, ať již v rovině pracovní, prožívání různých aktivit spojených s běžným životem či prožívání volného času, ale také úmyslný charakter, dlouhodobost páchaní trestné činnosti a její intenzitu.

42. Ve vztahu k bolestnému soud konstatuje, že je nepochybné, že v souvislosti s léčbou napadení ze dne 12. 5. 2023 vytrpěla poškozená bolest, kterou je na místě odčinit jako nemajetkovou újmu. K přičitatelnosti nároku poškozené k jednání obžalovaného je nutno podotknout, že i malé dítě si je vědomo, že pokud vůči někomu použije násilí, způsobí mu bolest a může mu způsobit zranění, ostatně vnímání bolesti je fakticky první obrannou reakcí těla. K samotné výši nároku poškozené soud konstatuje, že vycházel ze závěrů odborného vyjádření předloženého poškozenou, které bylo zpracováno [REDAKCE] znalcem v oboru zdravotnictví, odvětví chirurgie, závary znalce odpovídají důkazům obsaženým ve spise, především lékařské zprávě a s ohledem na skutečnost, že obžalovaný byl druhem poškozené, znal její zdravotní stav, ostatně jeho jednání bylo příčinnou některých předchozích zranění poškozené, je zcela na místě dovodit příčinnou souvislost mezi jednáním obžalovaného a vznikem škody a také zavinění ve vztahu k odpovědnosti za vznik škody. Soud tedy uzavírá, že nárok poškozené na nemajetkovou újmu v podobě bolestného ve výši 20 984 Kč má za zcela podložený, ostatně v otázce posuzování hodnoty jednoho bodu odkazuje i na Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdraví.
43. Soud přiznal poškozené i nárok na úroky z prodlení, a to ve vztahu k oběma uplatněným nárokům, neboť nárok poškozené vyplýval ze spisu, obžalovaný byl přítomen při hlavním líčení, kde byl nárok v úvodu prvního hlavního líčení přednesen, přesto obžalovaný nečinil ničeho roto, aby jej uhradil, je tedy zcela na místě přiznat poškozené i tento uplatněný nárok.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **přípustné odvolání do osmi dnů** od doručení opisu rozsudku prostřednictvím Okresního soudu v Táboře ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích.

Rozsudek může odvoláním napadnout

- a) státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku
- b) obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se jej přímo dotýká
- c) poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody pro nesprávnost výroku o náhradě škody.

Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může ho napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

V neprospěch obžalovaného může rozsudek napadnout odvoláním jen státní zástupce, toliko pokud jde o povinnost k náhradě škody má toto právo též poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody.

Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh, a to ve lhůtě, v níž může podat odvolání obžalovaný. Státní zástupce

tak může učinit i proti vůli obžalovaného. Je-li obžalovaný omezen ve svéprávnosti, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho opatrovník a obhájce.

Odvolání musí být ve lhůtě, v níž je lze podat, nebo v další lhůtě stanovené předsedou senátu soudu prvního stupně odůvodněno, aby bylo patrno, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda ho podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo neprospěch obžalovaného.

Právo podat odvolání nepřísluší tomu, kdo se ho výslovně vzdal. Odvolání je nutno podat ve **třech** vyhotoveních.

Tábor 29. srpna 2023

Mgr. Veronika Novotná v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Kuchařová.

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 29.11.2023. Připojení doložky provedla Stanislava Basíková dne 15.12.2023.